

REDACȚIUNEA.
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
ANUL LXXII
TELEFON Nr. 226.
Căminul nr. 30
București
Prețul inserțiilor: ...
RECLAME pe ...

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXII

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase
12 cor., pe trei luni 8 cor.
...
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mar-
tărgului nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
...
Atât abonamentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 79.

Brașov. Sâmbătă 11 (24) Aprilie

1909.

In jurul demisiunii cabinetului coaliției.

„Guvernul a căzut, coaliția a încetat, vine criza.“ Cu aceste cuvinte întâmoină ziarul kossuthiștilor opoziționali știrea, că guvernul austriac a declarat, că nu poate primi proiectul bancii de cartel. Pe acest proiect s'au bazat speranțele, că criza se va putea înlătura în pace și spre mulțumirea celor ce cârmuesc și vor să cârmuiască și în viitor Țara ungu-rească. Socoteala de acasă a șefilor coaliției însă nu s'a potrivit cu socoteala din târg și d-l Bienert s'a ferit de undița, ce i-u întins'o Kossuth cu ai săi. „Guvernul austriac“ — zise eri Francisc Kossuth, cătră ziaristii, cari au cerut informațiuni — »moti-vează refuzul său cu aceea, că pen-tru proiectul nostru n'ar fi în stare să câștige nici măcar un singur vot în parlamentul austriac. Eu am dovedit în numele guvernului unguuresc cu argumente economice și din do-meniul tehnicii de bancă, că proec-tul băncilor de cartel s'ar fi putut realiza în mod corăspunzător, dacă guvernul austriac nu ar fi luat pozi-ție contra lui, deja din punct de ve-dere principiar. Noi am prezentat a-cest proiect pentru motivul, ca să nu se creadă cumva, că guvernul ungu-uresc n'ar fi vrut să-și dea silința de a face în cestiunea pendentă o propunere, care să corăspundă în toate privințele. Guvernul ungar a luat ia cunoștință răspunsul negativ al gu-vernului austriac. În urma aceasta eu și cu contele Albert Apponyi ne vom prezenta înaintea Majestății Sale cu o propunere, care țintește la înfiin-țarea băncii unguare naționale inde-pendente“.

O oră după aceasta comunicare a lui Kossuth a fost primit la palat în audiență deosebită colegul său con-tele Juliu Andrassy. Ce rezultat a do-bândit acesta în audiența sa, nu se știe. Întrebat fiind, el a spus numai, că situația e foarte serioasă, ba chiar critică și a adaus, că audiența sa a avut caracter exclusiv informativ. În-ainte de a primi pe Andrassy, Monar-hul a dat audiență și a conferit timp de o jumătate de oră cu fos-tul șef al „guvernului trabanților“, br. Geza Fejervary. Se vede și din aceste audiențe, că Monarhul dorește să fie informat din toate părțile.

Număroasele audiențe, conferențe și convorbiri, cari vor ținea pe mi-niștrii unguri peste o săptămână în Viena, dovedesc, că se pregătește ceva extraordinar. Luni viitoare, când are de gând ministrul Francisc Kossuth să se prezenteze în conferența parti-dului independist, spre a face o dare de seamă despre isprăvile sale și a soților săi la Viena, vom avea poate o icoană clară despre stadiul crizei, care după toate semnele nu se va sfârși curând. Se vestește, că între politicianii unguri e lătită părerea, că miniștrii actuali, în cazul că vor fi si-liți a dimisiona, vor fi însărcinați să conducă mai departe afacerile și că criza va fi astfel încă multă vreme

trăgănată. Ori cum ar fi, rezultatul va fi cam tot același, pe care-l pre-văd de acuma kossuthiștii opoziționali, când anticipează urmările boalei in-delungate din sânul majorității coali-ționiste.

Un lucru pare a fi neînlăturabil: dimisiunea cabinetului actual al coali-ției, după care apoi va aviza Majesta-tea Sa. Pressa vieneză ia de acuma poziție foarte hotărâtă contra postu-latului băncii independente unguare, re-proșând guvernului ungar, că pretextează o criză a băncii, pe când în rea-litate este criza din sânul majorității dietale, care-l silește să demisioneze, este neputința gălagioșilor șovinisti de toate culorile de a se înțelege în-tre sine și de-a face o fuziune, care să-i țină la suprafață.

E bine, că se mai rupe câte o bucată din masca, cu care-și acoper fața acești ipocriți actiați după pu-tere. Va sosi și acel moment, care este foarte apropiat, când vor fi cu desăvârșire demascați. Atunci va în-țelege toată lumea, de ce ei, spre paguba țării și spre cel mai mare de-triment al popoarelor, umblă cu tot felul de apucături și tertipuri să-și satisfacă interesele egoiste, igno-rând și desconsiderând angajamen-tele luate față cu coroana la 1906, împlinirea cinstită a aceluia pact, care a cerut dela ei în primul rând refor-ma electorală, menită a face cu pu-tință și în Ungaria o dezvoltare li-beră și o progresare priincioasă a în-tregei poporațiuni.

Cel mai nou atentat împotriva auto-nomiei bisericii gr. or. române, săvârșit de ministrul Apponyi prin delegarea volnică a secretarului ministerial Dr. P. Ionescu ca comisar guvernial pentru cercetarea actelor electorale săvârșite în cercurile Zgribești, Sasca și Mehadia, a produs o justă revoltă indeosebi între membrii si-nodului Caransebeșului. După cum se as-i-gură arhimandritul și vicarul episcopesc Musta a trimis conzistoarelor din Arad și Sibiu o înștiințare oficioasă despre acest amestec volnic al ministrului în afacerile sinodului, cerând ca și conzistoarele din Sibiu și Arad să ia pozițiune în această cestiune gravă. Fiind chiar sinoadele în-trunite, credem, că chiar în această se-siune sinoadele vor face obiect de discu-ție din această nemaipomenită lovitură, ce se aplică autonomiei bisericii gr. or. române.

După știrile ce le avem din Caranse-beș, majoritatea membrilor sinodali a luat într-o consfătuire intimă hotărârea, ca în cestiunile mari bisericești, ce se vor aduce la ordinea zilei, să proceadă unitar. Acea-sta cu atât mai vărtos, cu cât faimosul Burdia a avut cutezanța să amenințe în plin sinod, că dacă nu se vor verifica man-datele contestate din Sasca și Zgribești, va provoca amestecul altora (adecă a gu-vernului — Not. Red.) în afacerile biseri-cești. În urma acestei atitudini necualifi-cabile sinodul, respingând cererea lui Bur-dia, a invitat comisiunea verificătoare să prezente sinodului un raport amănunțit asupra actelor electorale dela Sasca-mon-tană și Zgribești.

Refuzul guvernului austriac. Cu pri-vire la consfătuirile urmate la Viena în cestiunea băncii, s'a publicat eri la amiazi următorul comunicat oficial. Guvernul aus-triac a adus astăzi în mod oficial la cu-noștința guvernului ungar, că din punct

de vedere principiar nu acceptază banca de cartel, deoarece n'ar putea trece prin camera austriacă nici un proiect privitor la banca de cartel. Din partea guvernului ungar a declarat ministrul Kossuth, că banca de cartel ar fi corespuns din toate punctele de vedere, dacă Austriei n'ar fi luat din principiu poziție contra acesteia. Guvernul ungar a luat la cunoștință refu-zul guvernului austriac.

Convențiunea comercială cu Romania.

Comisiunea pentru negocierile acestei con-venții și-a încheiat lucrările în Bucu-rești, Marți după amiazi. Delegații celor două state au semnat textul convențiunii, tarifelor, al anexelor, ca și protocolul, prin care se constată terminarea negocierilor. Delegații au ținut, ca tractatul să fie sem-nat chiar în ziua solemnității aniversării Regelui Carol. Pentru semnarea documen-tului oficial au fost designați ca plenipo-tențiați din partea României: d-l I. Bră-tianu, președintele conziliului și ministru interim. de externe, iar din partea Austro-Ungariei: Principele Schoenburg de Har-tenstein, trimis extraordinar al Majestății Sale Francisc Iosif și domnil Riedl și Sze-tényi, cari sunt așteptați să sosească cât mai curând la București.

Sinodul arhidiecezan.

(Ședința III).

Sibiu 21 Aprilie n. 1909.

În ședința a treia de astăzi, Mercuri, notariul M. Voileanu a comunicat în nu-mele biroului că deputații sinodali G. Da-nilă și Dr. I. Papp și-au depus mandatele. Propune, ca locurile să se declare vacante și conzistorul să fie îndrumat să ordoneze efectuarea alegerilor noi. Sinodul decide în acest înțeles.

Deputatul sinodal, P. C. Sa protosin-celul Dr. Miron E. Cristea, ales fiind în două cercuri, declară că optează pentru mandatul primit dela preoții din cercul electoral Treiscaune, iar dela cel din cer-cul Iia mureșană renunță. Iar deputatul Vasile Domșa, ales asemenea în două cer-curi, optează pentru mandatul din cercul Orăștiei și renunță dela cel din cercul Geoagiului. Sinodul îndrumă conzistoriul să facă alegeri noi în cercurile devenite vacante.

Înainte de a se intra în ordinea de zi, se dă cuvântul deputatului sinodal, Ni-colau Ivan, care în numele mai multor deputați, după o introducere mai lungă și potrivită, face propunere pentru înființarea unui conzistoriu în Cluj, pe care v'am tri-mis'o eri. Propunerea s'a predat comisiei

Întrându-se în ordinea de zi, își face comisiunea verificatoare raportul, cu pri-vire la mandatele neverificate. Comisiunea s'a constituit astfel: President Dr. Liviu de Lemeny, raportor Dr. Octavian Vasu. Raportorul propune verificarea deputatului Dr. Aurel Vlad. Se verifică. Mandatul de-putatului Dr. Ioan Margita, asemenea se verifică. Protestul înaintat în contra ale-gerii deputaților mireni Lazar Triteanu și Eugeniu Mețianu, comisiunea nu-i află de acceptabil și propune verificarea deputa-ților numiți. Sinodul îi verifică. Asemenea se verifică deputatul din cler Vasile Duma, cu desconsiderarea protestului, lipsit de temei. Despre alegerile de deputați mireni din cercul electoral Iia Mureșană comi-siunea își va prezenta raportul în ședința următoare.

Urmează raportul comisiunei organi-zatoare. Preșident Parteniu Cosma, rapor-tor Ioan A. de Preda. În numele comisiu-nei propune raportorul, ca raportul con-zistorului arhidiecezan, ca conzistor plenar cătră sinod să fie considerat de cetit și să se primească în general ca bază pentru discuția specială. Se primește și se întră în discuția pe articole. La punctul 1 din

raport comisiunea propune, ca sinodul să indrume conzistorul să creeze postul de inspector general școlar, contemplat din partea sinodului în anul trecut și să-l îndeplinească prin un bărbat cu cvalificație recerută pe calea concursului, având să fie ales din partea conzistorului plenar. După o discuție, la care iau parte I. P. S. Sa Mitropolitul și deputații Dr. Il. Pușcariu și D. Comșa, se primește propunerea co-misiunei organizatoare și cu majoritate de un vot se decide îndeplinirea postului pe calea concursului.

Celelalte puncte din raportul conzis-torului plenar cătră sinod se iau spre știre, până la punctul VII, unde comisiu-nea propune, iar sinodul primește, ca con-zistorul să tragă la răspundere pe proto-presbiterii, cari nu au ținut în cursul anului trecut sinoade protopresbiteriale. La punc-tul VIII din raport comisiunea propune, ca conzistorul să prezente încă în sesiu-nea aceasta proiect despre noua împărțire a cercurilor electorale, pentruca congresul care se întrunește la toamnă să poată lua în desbatere elaboratul. I. P. S. Sa Ar-hiepiscopul promite, că va fi prezentat în ședința următoare. Celelalte puncte din raport se iau spre știre.

Urmează raportul comisiunei biseri-cești. (Preșident P. C. Sa protosincelul Dr. Miron E. Cristea, raportor Vasile Domșa). Raportul conzistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, se primește în general ca bază pentru dezbateră seacială, cu obser-varea făcută de deputatul Arsenie Viaicu, că datele statistice, trecute în raport, să fie adunate cu mai mare esactitate. În discuția pe articole comisiunea propune luarea la cunoștință a tuturor punctelor din raport. Sinodul decide în acest înțeles.

Urmează raportul comisiunei școlare. (Preșident Matei Voileanu, raportor Dr. Ioan Stroia). La propunerea raportorului, raportul conzistorului arhidiecezan, ca sen-at școlar, se conzideră cetit și se primeș-te în general ca bază pentru discuția spe-cială. La discuția pe articole raportul se ia spre știre punct de punct, iar cu pri-vire la conferențele învățătoresști sinodul decide, ca în viitor să se țină conferințe învățătoresști totdeauna la începutul anului școlar, pe protopresbiteriate, sub conduc-rea protopresbiterilor. Tot la trei ani să se țină apoi și conferențe cercaale, sub conducerea comisarilor conzistoriali. Con-zistorul se îndrumă să modifice normati-vul din vigoare în acest înțeles.

Urmează raportul comisiunei finan-țiare. (Preșident Galacteon Șagău, rapor-tor Ioan I. Lăpedat). Întrându-se în desba-terea specială, raportul se ia spre știre punct de punct.

Urmează de nou comisiunea organi-zătoare, care prin raportorul Ioan A. de Preda supune regulierii sinodului chestiu-nea revizuirii regulamentului pentru afa-cerile interne ale sinodului arhidiecezan. Comisiunea propune, ca paragraful 18 din regulament să fie întregit cu un alineat nou, de cuprinsul, că interpelări se pot adresa în sinod numai dacă sunt anunțate prezidiului cu o zi mai înainte, afară de interpelările urgente, cari însă asemenea au să fie anunțate întâi prezidiului. După o scurtă desbatere sinodul primește pro-punerea comisiunei organizatoare.

Același raportor propune și sinodul primește, ca literile fundaționale ale fun-dațiunei Zeno Popescu din Reghinul să-șese să fie votate în textuarea făcută de conzistoriul arhidiecezan. Același rapor-tor propune luarea la cunoștință a rapor-tului conzistorului arhidiecezan, cu pri-vire la școala economică arhidiecezană. Sinodul decide astfel.

P. C. Sa protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca raportează, tot în numele comi-siunei organizatoare, în cestiunea serbării centenarului dela nașterea marelui Arhie-piscop și Mitropolit Andreiu Baron de Șa-guna. Conzistoriul arhidiecezan a luat mă-

surile, ca programul festivităților, stabilit din partea consistoriului metropolitan, să fie executat la timpul său. Propune deci, ca raportul consistoriului să fie luat la cunoștință. Deputatul Arseniu Vlaicu propune întregirea programului cu aranjarea de serbări școlare. Propunerea o sprijinește și deputatul Nic. Bogdan. Raportorul primește adăosul acesta, iar deputatul Demet. Comșa propune, ca consistoriul să se îngrijască din vreme de un portret bun al lui Șaguna, pe seama publicului, dacă se poate în ornate bisericești, ca metropolit.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul ia la cunoștință dorința deputatului Comșa, și promite că o va supune aprecierii consistoriului. Propunerea comisiunii se primește cu adăosul făcut de deputatul Vlaicu. Cu aceste ședința se închide.

Din ședința a IV-a ținută azi, Joi (22 Aprilie n.) voiu releva tot ce s'a petrecut înainte de a intra în ordinea zilei. După autenticarea procesului verbal, notarul Mateiu Voileanu prezintă proiectul consistoriului arhidiecezan, cu privire la noua arondare a cercurilor electorale. Se predă comisiunii organizatoare. Mai departe prezintă rugarea credincioșilor din comuna bisericească Geoagiu-Suseni, pentru a li-se da voie să-și aleagă preot. Se predă comisiunii petiționare.

Se dă apoi cuvântul deputatului sinodal Nicolae Bogdan, care adresează presidiului o interpelare în chestiunea abuzurilor comise cu ocaziunea alegerilor bisericești în Brașov la Biserica Sf. Nicolae. Face espunerea faptelor pe larg. Adresează în fine întrebare Escelenței Sale, dacă are cunoștință, că comitetul parohial din Brașov a votat prezidentului comitetului parohial un salariu anual de 1200 cor., și dacă are de gând, cu consistorul împreună, să nu încuviințeze această hotărâre a comitetului parohial din Brașov?

Înaltpreasfinția Sa Metropolitul răspunde imediat la interpelare. Dispune însă să fie citit întâiu circularul, pe care l'a adresat I. P. S. Sa preoților din arhidieceză, dându-le îndrumări cum să facă alegerile bisericești. După citirea circularului, Escelența Sa spune, că în înțelegere cu consistorul a chemat la sine, după emiterea circularului citit, pe preoții dela Biserica Sf. Nicolae din Brașov, pentru a-i împăca, ceace i-a succes. Despre aceasta s'a luat act oficios, care se citește. E act consistorial. În el consistorul și-a exprimat complăcerea pentru angajamentul luat din partea preoților din Brașov de a pune capăt certelor și desbinărilor. Lista prezentată din partea preoților, cu privire la alegerea comitetului parohial și a episcopiei, consistorul a luat-o la cunoștință. Despre salarizarea prezidentului comitetului parohial cu ocazia aceasta nu a fost vorba. Recunoaște Esc. Sa, că prezidentului comitetului parohial nu-i compete leafă. E post de onoare. Și dacă sinodul parohial votează leafă, trebuie să aproape consistorul hotărârea de natura aceasta. Escel. Sa nu are cunoștință despre votarea leafei pe seama prezidentului comitetului parohial dela biserica Sf. Nicolae din Brașov, căci la consistor nu a intrat nici o hotărâre de acest înțeles a comitetului și sinodului parohial. Și dacă va intra hotărârea, consistorul își va rosti cuvântul, și crede, că nu va încuviința hotărârea.

Interpelatorul ia răspunsul la cunoștință.

Deputatul Dr. Demetriu Stefan, face propunere, că să se execute concludul sinodal din anul 1899, cu privire la publicarea în broșură separată a tuturor concludurilor mai însemnate, aduse din partea sinodului și a congresului. Se predă comisiunii organizatoare.

Deputatul Demet. Comșa face propunerea, ca procurarea de obiecte și alte ornate bisericești să se facă dela atelierele naționale românești din Sibiu și Orăștie, cărora să le voteze sinodul câte o subvenție anuală de 500 coroane, la o altă 1000 coroane. — Se predă comisiunii bisericești.

Recunoașterea Bulgariei. »Berliner Tageblatt« află din Sofia, că Țarul Rusiei și Regele României au felicitat pe Regele Ferdinand cu ocaziunea recunoașterii independentei Bulgariei. Un ministru bulgar a declarat că încheierea tratativilor turco-bulgare a întârziat din cauză că Turcia n'a consimțit ca recunoașterea independentei să dateze din ziua când s'a publicat proclamația dela Tarnova. În cele din urmă, puterile triple alianțe au intervenit pe lângă Poartă ca să accepte cererea Bulgariei.

Serbările jubilar.

La dineul care a avut loc Marți seara la Palatul regal, *Regele Carol* a ținut următorul toast:

»Cu inima plină de bucurie salut în mijlocul nostru pe Alteța voastră imperială și regală și sunt înfinit de recunosător Majestății Sale Impăratului și Regelui că a trimis pe seronismul său succesor la tron, încunjurat de o strălucită suită cu comandantii regimentelor mie în deosebi apropiate, pentru ca să îmi transmită felicitările pentru aniversarea a 70-a a zilei mele de naștere.

»Majestatea Sa Impăratul îmi dă prin aceea-tă delicată atențiune o nouă dovadă a sentimentelor sale de înrudire, și întărește relațiunile de amiciție ce există de mulți ani între noi, a cărora cultivare îmi stă la inimă și pe cari țara mea știe să le prețuiască mult.

»De mai bine de 50 ani mă leagă strânse legături de brava armată a Prusiei. Prin umirea mea ca general feld-mareșal, ele au devenit indisolubile; lunga mea carieră militară capătă prin aceasta o înălțare și totdeodată o istorică încheiere. Această rară distincțiune, precum și numeroasele dovezi de dragoste, pe cari Majestatea Sa mi-le manifestă la fiecare ocaziune, mă mișcă adânc și nu pot exprima mai bine profunda mea recunoștință, decât cuprinzându-o în urarea, pe care o fa neîncetat pentru fericirea și prosperarea mult iubitorilor părinți ai Alteței Voastre imperiale și regale.

»Fie ca bine-cuvântarea Cerului să se reverse asupra Majestății Sale Impăratului, a Casei Sale Regale și a gloriei sale armate. Fie ca Providența să ia în paza Ei pe Alteța Voastră Imperială și Regală și pe tânăra voastră familie.

»Cu aceste urări ridic paharul meu în sănătatea Majestăților Lor Impăratului și Impărăteasa precum și a Alteței Voastre imperiale și regale!»

»Ura! Ura! Ura!«

La acest toast prințul mostenitor *Friedric* a răspuns următoarele:

Mulțumesc Majestății Voastre Regale în numele Augustului meu tată, pentru grațioasele cuvinte pe cari Majestatea Voastră a binevoit să le pronunțe, și rog pe Majestatea Voastră ca să primiți și mulțumirea mea cu totul personală și sinceră pentru binevoitoarea și amabila primire ce mi s'a făcut la Majestatea Voastră, la Majestatea Sa Regina și la întreaga familie regală.

Îmi face o deosebită onoare și bucurie și sunt cu deosebire satisfăcut, că împărătescul meu Părinte m'a ales pe mine ca să transmit urările Sale cele mai călduroase și mai sincere Suveranului înrudit, aici în Capitala frumoasei sale țări. Tatăl meu, pentru a da o deosebită expresiune urărilor sale, mi-a atașat reprezentanți ai armatei prusiane, care e mândră de înalta distincțiune ce a acordat azi Majestății Voastre comandantului ei suprem, care e mândră că numără printre general-feldmareșalii ei pe încercatul în războiu și pace, rege al României. La acești reprezentanți ai armatei prusiane augustul meu tată a asociat în special pe comandantii acelor regimente, cari se bucură de înalta distincțiune, de a sta în raporturi directe cu Augusta persoană a Majestății Voastre regale.

»Majestății Voastre i-a fost îngăduit ca în fruntea bravei Voastre armate să vă puneti cununa victoriei pe frunte și ca într-o Domnie de mai bine de 40 ani să duceți țara, care a devenit pentru Majestatea Voastră a două Patrie mult iubită, la înflorire și la o prosperitate mereu crescândă. Și în afară de vechea Patrie, Majestatea Voastră a adăugat la numele Hohenzollern nouă glorie și noui onoruri. Fie ca Dumnezeu să acorde încă mulți ani binecuvântarea Sa Domniei Majestății Voastre și să ție în paza sa întotdeauna brava voastră armată și toată frumoasa țară, ale cărei destine le-a pus în mâinile Majestății Voastre.

»Toate urările însă pe cari le avem în inimă pentru Majestatea Voastră, pentru Majestatea Sa Regina și toată familia regală, rog să mi se permită a le exprima în cuvintele acestea:

»Majestatea Sa Regele Carol, Majestatea Sa Regina Elisabeta, întreaga familie regală a României să trăiască.

»Ura! Ura! Ura!«

Evenimentele din Turcia.

Știrile despre stabilirea unui acore între Sultan și tinerii Turci nu prea află crezământ nici în presa străină, dar nici chiar în populațiunea turcească. Probabil este însă, că la intervenția ambasadorilor Puterilor s'au început tratări cu scopul de a se evita o ciocnire săgeroasă între trupele junilor turci și între aderenții Sultanului. Aceasta se poate conchide și din faptul, că trupele Turcilor tineri, concentrate în număr mare în jurul Constantinopolului, n'au intrat încă în oraș ci observă o atitudine expectantă.

O proclamație oficială desminte existența de neînțelegeri dintre trupele din Salonic, Adrianopol și garnizoana din Constantinopol și declară, că deoarece nici o cauză de neliniște pentru trupe și popor nu există și deoarece guvernul a luat toate măsurile de siguranță, nimeni nu trebuie să dea crezare svonurilor răuvoitoare și neîntemeiate; fiecare să-și vadă de treburi și presa să nu publice svonuri alarmante.

O telegramă mai nouă anunță că între șeful statului major și între comandantul trupelor tinerilor turci s'a făcut un compromis, după care se va evita orice vărsare de sânge cu ocazia intrării trupelor în Constantinopol.

Se asigură că Joi a avut loc o intrunire secretă a deputaților turci la San-Stefano. Ahmed Riza a sosit dela Constantinopol, unde se afla ascuns. A prezidat Talaat și vicepreședintele Enver-bey. Erau de față ca la o sută de deputați. După ședință Ahmed Riza s'a dus la cartierul general. Se zice că căpeteniile june-turce s'ar fi arătând sceptice în ce privește un aranjament cu Sultanul. Comandantul flotei, Rusten, a sosit la San-Stefano și a anunțat supunerea întregii flote.

Expoziția „Tinerimei artistice“.

București, 9/22 Aprilie a. c.

Expoziția societății »Tinerimea artistică«, deschisă de câte-va săptămâni la Ateneu, e a opta din expozițiile, pe cari această societate de artiști le-a organizat în fiecare an, începând cu 1901, anul înființării.

Această expoziție e, în fiecare an, mult așteptată de cunoșcătorii și iubitorii artelor plastice — și se poate zice că ea, și reușita ei, oglindește atât progresul acestor arte la noi cât și atențiunea ce le arată publicul.

Ca și de alte-dăți, pe lângă membrii societății și membrii expozanți, expun, dintre lucrările lor mai reușite, pictori nesocietari, une-ori chiar nume necunoscute. Dela punerea ei pe alte baze »Tinerimea artistică« are porțile mai larg deschise pentru talentele cari ar vrea să se manifeste. Aceasta o o însemnată caracteristică.

O a doua caracteristică a expozițiilor din anul acesta e o atențiune mai puțină pentru peisagiu din partea pictorilor decât în anul trecut și mai cu seamă în anii precedenți.

La primele expoziții ale »Tinerimei artistice« colțurile de natură ocupau locul de căpetenie. Ele plăceau mai mult publicului — încă nu tocmai atât de pretențios în alegerea frumosului — fiindcă frumosul din peisagiu, ca și tehnica care îl redă, nu cer privitorului atâta pregătire ca să fie urmărite, cum cere un subiect mai complicat, un portret chiar. Și chiar pentru pictor, care își are tehnica lui fără greș, peisagiu este un subiect mai ușor decât un portret de expresie sau o compoziție, în care trebuie să prindă și să fixeze stările sufletesti atât de variate și lipsite de precizie.

Între peisagii d-l Aricescu le are pe ale sale, cari ne dau de obicei natura turbure și liniștită a zădufului de vară, cu linii sigure și îngrijite, apoi d-l Baltazar, care e totuși încă prea darnic în colorare. D-na Culeșcu-Storck are câte-va colțuri de natură îngrijite cu o ușoară poezie, iar un necunoscut, d-l Fhoras, are un peisagiu de iarnă din valea Prahovei, bogat în compoziție — un subiect muncit și întreg.

D-l Kimon Loghi are câte-va colțuri de natură, frumoase, între cari niște chiparoși maiestosi cu natura dinprejur — toate pline de adevăr și armonie; un han care seamănă mai mult cu o moară, mai cu seamă că e pe margine de apă. Subiectele sale însă sunt toate din Macedonia, așa că fiind cu puțință ca un han macedonean să semene cu o moară de a noastră, mai rămâne ca hanul d-lui Loghi să fie o lucrare artistică — și este.

Între toate aceste »impreii din Macedonia«, cum le numește autorul, se distinge tipul unei ovrice din Salonic, un

portret de cea mai puternică expresie și de o rară frumsețe. Între lucrările d-lui Luchian tot florile ocupă locul de căpetenie — și chiar între florile altora, ale sale poate ocupa locul de frunte.

Pe lângă puținele peisagii de mai sus, se disting strugurii d-lui Artachino, o adevărată lucrare de artă și o femeie nuda, subiect mai bine ales și mai reușit decât »Modelul în repaos«; apoi d-l Cabadaef, cu o bună și poetică compoziție în »Mănștirea Cornetu«. Patru studii de portrete, patru capete de fetițe bălaie și brune, între cari și un cap drăguț de țigăncușă, sunt adevărate lucrări de artă ale d-lui G. D. Mirea, care dă portretelor sale, pe lângă tehnica ireproșabilă putere și gingașie în expresie.

»Caisele și vișinele« d-lui Schmit se apropie mult de strugurii d-lui Artachino; e o lucrare de o mai mare valoare »Interiorul de cărciumă«, care ne dă două figuri aspre de țărani gânditori cu paharele înainte. E de altfel un subiect simplu, dar tot pe atât de bogat prin expresia puternică și naturală a celor două figuri cu psihologia lor distinctă, care pare a arăta, că fie-care așteaptă ca celălalt să deschidă vorba... — de bună seamă e un lucru care îi preocupă pe amândoi.

(Va urma.)

STIRILE ZILEI.

— 10 Aprilie v.

Transportarea rezerviștilor din Bosnia. O telegramă din Viena anunță că eri a plecat primul transport de rezerviști din Bosnia spre Ungaria.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuiri:

Dela d-na Zoe Damian în amintirea fericitului ei soț 50 cor. (la fondul »Simion Damian«.)

Primească generoasa donatoare sincerile noastre mulțămite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.*

Beatificarea Ioanei d'Arc în Roma. Pentru serbările pe beatificare a Ioanei d'Arc, cari au avut loc Duminecă au sosit la Roma cardinalul Lucon, arhiepiscopul din Reims, și cardinalul Andreiu, arhiepiscopul din Bordeaux. Afară de aceștia au sosit peste 70 de membri ai episcopatelor franceze. Pelerinii, cari au venit din toată Franța au fost peste optzeci de mii. Ceremonia beatificării în biserica Sf. Petru a decurs astfel: Cardinalul Lucon, arhiepiscopul din Reims, a citit o adresă, la care a răspuns Papa. Pius al X-lea a ținut apoi un discurs de mare importanță. El a vorbit pe larg despre situația prezentă din Franța. A examinat rând pe rând motivele, cari l'au făcut să nu consimtă la legea actuală a separațiunii, și a îndemnat pe cler și pe catolici să rămână credincioși Sfântului Scaun. Acest discurs este unul din cele mai importante ale vaticanului, după enciclica dată împotriva separației. La ora 9 și 30 m. cardinalul făcând parte din congregație au luat loc în Presbiterium. În urmă au venit arhiepiscopii și episcopii. În fruntea clerului se afla cardinalul Rampoila. Părintele Herzog, procuratorul Sfântului Sulpiciu, a prezentat cardinalului Martineli, prefectul congregației, un raport, în care se vorbește despre scurtul apostolat al Ioanei d'Arc, cerând voie să fie citit. Cardinalul a dat consimțământul, cerându-l și el la rândul lui dela cardinalul mai mare peste preoții din sf. Petru. După noua învoire dată, s'a dat citire bulei de sfințenie. Clopotete au început să sune, și vâul de pe imaginea noii sfințe a fost ridicat. În acest moment corul a intonat un te-Deum. După aceasta s'a oficiat o liturgie solemnă de către monseniorul Touchet, episcop de Orleans. După sfârșitul serviciului divin, Papa înconjurat de colegiul sfânt, s'a rugat înaintea icoanei Ioanei d'Arc, sfânta nouă a lumii catolice.

Sărbătoarea mamelor. Pentru prima oară se va serba anul acesta în Statele Unite o nouă sărbătoare, care până acum nu este recunoscută nici de calendarul nici de stat. Este vorba de sărbătoarea în amintirea mamelor. Încă din anul trecut senatorul Burkett propusese în congresul general al Statelor-Unite ca acest congres să stabilească o zi, în care să fie sărbătorite mamele americane. El făcuse propunerea ca în această zi toți bărbații să poarte, în cinstea mamelor lor, câte o floare albă. Propunerea lui nu a fost însă primită din partea parlamentului. Opinia publică însă a aderat la propunerea lui Burkett. Cluburile feminine din New-York kau

Inceput o vie propagandă în acest sens. Exemplul celor 45 mii de femei din New-York a fost urmat de alte femei din America. Femeile americane au hotărât ca a doua Duminică din luna Mai să fie consacrată ca zi de sărbătoare în cinstea mamelor. Sărbătoarea aceasta se va ține cu strictetă în fiecare an. Și probabil va fi recunoscută în curând și din partea statului.

Necrolog. Văd. Valeria de Radeș născ. Alutan ne aduce la cunoștință moartea fiului ei *Remus Victor Radeș de Kisberivoy* stud. de cl. II gimn. Odihnească în pace!

Domeniul Ruginos a fost testat, după cum știm, de fericita Elena Doamna spitalului de copii »Caritatea« din Iași. Testamentul dispune ca acest domeniu să fie predat spitalului în ziua de Sf. George sau de Sf. Dumitru, care va urma după moartea Principesei. Domeniul dela Ruginosa aduce un venit anual de 80 mii lei.

Căștigurile la lotăria ținută în 18 Aprilie n. 1909 în favorul bisericii gr. cat. române din B.-Huedin în prezența comisariatului politic, Dr. Persina Victor protopretore onorar, Dr. Andreiu Pop curatur bisericesc, George Meseșian preot, Iuliu Poruțiu director de bancă, Constantin Căciulă prim contabil și Máthé Kálmán respectivi financiar și a unui număr public. Suma lozurilor 2000 buc concesiionate de Escelența Sa ministrul de finanțe r. ung. cu Nr. 128.201/908 și 19897/909 cu următorii Nri sortați: 04, 09, 14, 20, 24, 31, 32, 38, 39, 41, 42, 45, 48, 50, 59, 62, 64, 67, 68, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 85, 86, 95, 99, 105, 108, 109, 123, 124, 127, 131, 140, 141, 149, 150, 156, 160, 164, 170, 177, 183, 193, 194, 195, 227, 229, 230, 235, 239, 240, 243, 256, 261, 266, 267, 270, 278, 279, 284, 286, 288, 297, 312, 316, 317, 318, 324, 326, 327, 329, 332, 335, 351, 356, 357, 361, 363, 365, 368, 371, 372, 373, 375, 377, 378, 394, 395, 399, 402, 406, 408, 411, 421, 428, 431, 432, 438, 439, 440, 443, 445, 448, 453, 454, 455, 459, 466, 469, 471, 473, 479, 495, 496, 503, 509, 510, 518, 520, 525, 528, 536, 537, 538, 539, 549, 553, 554, 557, 567, 568, 572, 574, 575, 576, 581, 585, 588, 590, 594, 596, 597, 600, 610, 613, 614, 615, 616, 619, 631, 632, 641, 642, 656, 657, 658, 663, 665, 672, 681, 687, 698, 699, 700, 704, 705, 709, 714, 716, 718, 720, 721, 723, 725, 727, 729, 734, 736, 740, 747, 754, 756, 765, 773, 774, 780, 782, 783, 784, 785, 791, 794, 795, 798, 803, 805, 807, 812, 814, 818, 820, 824, 827, 830, 842, 849, 851, 854, 860, 865, 871, 873, 876, 877, 884, 885, 895, 899, 900, 901, 904, 907, 908, 913, 920, 922, 927, 929, 932, 951, 952, 953, 955, 960, 961, 962, 966, 968, 969, 971, 972, 974, 976, 979, 986, 988, 990, 991, 997, 999, 1003, 1007, 1010, 1013, 1018, 1019, 1021, 1023, 1025, 1026, 1031, 1036, 1044, 1046, 1047, 1051, 1060, 1062, 1066, 1069, 1075, 1081, 1083, 1086, 1087, 1090, 1091, 1093, 1100, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106. (Va urma)

Un petiționar către principele moștenitor al Germaniei. Mercuri seara, pe când A. S. I. Principele Friderich Wilhelm al Germaniei se ducea cu Regina Elisaveta în cupeul palatului la Teatrul Național, un anume Daniel Faumter, domiciliat în strada Mihai Vodă 26 a aruncat pe fereastra deschisă a cupeului o petiție, care a căzut în mâna A. S. I. Principei Friederich Wilhelm. Daniel Faumter a fost arestat și condus la poliție.

Colonile germană și austriacă din București au serbat aniversarea regelui Carol cu o mare festivitate dată în sala Eforiei. Au fost de față reprezentanții societăților: »Liedertafel«, »Unterstützungsverein«, »Turnverein«, »Eintracht«, »Fortbildungsverein«, »Anker«, »Germania«, »Kegelklub«, »O. U. Hilfsverein«, »O. U. Landsmannschaft«, »Transylvanien« și »Verein der Reichsdeutschen«. Discursul festiv lăsat în toată asistența au ținut în cor unison imnul »Stimmt an mit hellem hohen Klang«

Căile ferate române. Mișcarea călătorilor pe drumurile de fer române a fost în 1908 de 8,193,087 persoane, dând un venit de 26,887,244 lei. Totalul bagajelor expediate a fost de 16,443 tone, ceea ce reprezintă un venit de 838,312 lei. Traficul mărfurilor s'a ridicat la 6,799,872 tone

c'un venit de 52,371,703 lei. Intre aceste mărfuri, cerealele au ocupat locul prim cu 2,271,450 tone; urmează apoi lemnele de construcție, petrolul, cementul etc. In afară de aceste mărfuri s'au expediat pe drumurile ferate române 1,831,154 tone de diferite produse ale regiei.

Din carnetul unui forestier.*

— De sub Copaci. —

II.

Aceste plăgi cumplite au deschis omeniei orizontul mărginit al vederilor ei înguste. A ajuns să se priceapă rolul netăgăduit în economia naturii, importanța colosală a pădurilor la asigurarea și facilitarea existenței omeniei. S'a văzut, că pădurea, ca și o doică a naturii ce reinvie an de an, temperează extremele intemperiiilor vremii, nivelează diferențele de temperatură între zi și noapte, între vară și iarnă; că pădurile frâng viteza vânturilor năpraznice, a furtunelor, dau umbră și adăpost pasărilor cântătoare, animalelor folositoare, omului. Arșița verii o moderează. Regulează întru câtva durata anotimpurilor, regulează ploile, înlesnește căderea lor și seacă mocirlele, căci ele funcționează — conform experimentelor lui *E. Henry*, celebrul profesor la școala națională superioară de forestieri din Nancy — ca o pompă aspirantă și respingătoare de o forță însemnată, când au la dispoziție mase de apă îndestulătoare. Dela o adâncime, la care nu ar putea să ajungă nici un alt organism, absoarbe apa subterană, stagnantă, imobilă, devenită neutilizabilă pentru vegetație și o face să intre în circulațiunea atmosferică spre a îndeplini rolul său primordial, care este întreținerea vieții la suprafața globului. Fac clima mai priitoare vieții, curățind atmosfera prin absoarberea dioxidului de carbon otrăvitor, umplu aerul cu mirosul lor de balsam, plin de sănătate. — vilegiatură fără pădure nu se poate imagina — mai ales masivele de brazi, și asta-i importanța lor igienică, înrăurind în modul cel mai bineventat salubritatea unui ținut. Pădurile mai desvoată simțămintele estetice, ofere cele mai variate nuanțe de inspirație fantaziei poetului, pictorului, compozistului, ș. a.

Celebrii Ebermayer și Jameison au demonstrat enorma importanță a pădurilor ca acumulatori de azot. Ele fac solul mai fertil, leagă și dețin pribegirea pământului năsipos, sburător și împiedecă urmarea lui totală. Pe coastele prăpăstioase împiedecă deteriorarea terenului prin formarea râpelor și ponoarelor spăriate, rețin prăvălirea, adică tulirea, alunecarea maselor uriașe de zăpadă cu prăbușirea lavinelor. Opre rostogolirea grămezilor de bolovani și stânci. Împiedecă ca niște stăvilare puternice pustiirile cauzate de esundările păraelor de munte, ale tureștilor, formați în urma ploilor continue și topirei zăpezii, așa că apa nu-și poate valida pe deplin forța sa denudală și erosivă. Un scut bun este așadar pădurea pentru câmpiile, livezile, drumurile, satele situate la poalele ei. Terene impropii, sterile, stâncioase numai pădurea le poate prefaca rentabile.

E limpede deci, că conservarea pădurilor e o datorie, cu deosebire pentru noi Români. De ce? Apoi și pentru aceea, ca să nu desmînțim adevărul trecutului nostru istoric. În creerii pădurilor s'a desvoltat viața poporului nostru în trecut. Codrul a fost pentru el scutul ocrotitor în contra hoardelor barbare. În codru — leagănu moale al copilăriei noastre — s'au zămislit și plămădit primele noastre visuri de viitor; în codru și-au alinat strămoșii noștri adese-ori durerile în zile de grea cumpănă; cu ajutorul codrului au raportat principiul românii multe victorii, așa Alexandru Basarab contra lui Matia Huniade, așa marele Ștefan, ș. a. Din codrii dădeau năvală haiducii noștri asupra fanarioșilor împilători; codru l'a adăpostit contra răsmirețelor, etc. Nu este popor pe rotogolul pământului a cărui viață, dela prima sa aparițiune până în ziua de azi, să fie atât de strâns încheagată cu pădurea, ca poporul valah, zice într'un studiu istoric asupra originii și desvoltării poporului român, conzilierul silvic maghiar Földes János.

*) A se vedea „Gaz. Trans.“ Nr. 76 și 77.

Ce înseamnă atâta »frunză verde« în poezia și cântecul noastre populare? Infrunzirea codrului sugerează în el dorul de viață nesfârșită. Câtă gingășie în »Ce te legini codrule?«. Poporul nostru iubește pădurea, deși n'are respectul și cultul ei, mai ales populația săracă n'are un mare respect de pădure. Avea dreptate nemuritorul nostru Eminescu, când zicea:

»Codrul — frate cu Românul,
Sub săcure se tot pleacă
Și isoarele îi seacă,
Sărac în țară săracă«.

Cestiunile silvice nu sunt încă intrate în conștiința poporului nostru. Trebuie să-i înfiltrăm dragostea de plantații și cunoașterea acestui produs al naturii, care este arborele, așa de însemnat în economia națională. Prin înrădăcinarea acestui cult am contribui mult la bunăstarea lui, căci cultivarea arborilor e împreună — cum vom mai vedea — cu avantajii foarte mari. Trebuie să dispară deprinderea de a lucra numai pentru ziua de azi. Omul are multe datorii de împlinit pentru perpetuarea existenței poporului, din care face parte și pentru menținerea și îmbunătățirea stărei sale materiale. Menținerea pădurilor și cultivarea lor devine pentru aceasta o datorie socială. »Această operă națională constituie cel mai înalt exemplu de patriotism, ce-l putem da«, zice d-l silvicultor George Popescu Turnu.

ULTIME ȘTIRI

Constantinopol, 23 Aprilie. Comandantul corpului din Salonic, Mahmud cefket a sosit la San Stefano. De asemenea au sosit până aum 220 deputați spre a lua parte la adunarea națională. Discuția privitoare la propunerea de a depune pe Sultan, mai continuă. Nici o hotărâre n'a fost încă luată.

Constantinopol, 23 Aprilie. Adunarea națională din St. Stefano, la care au participat 19 senatori și 220 deputați a adoptat propunerea privitoare la depunerea Sultanului.

Salonic, 23 Aprilie. Relativ la negocierile dintre tinerii turci și Sultan se spune că Sultanul le-a făgăduit formarea unui cabinet mixt împreună cu Hilmi pașa. Afară de aceasta Sultanul a cerut să se acorde amnestia pentru cei care au făcut revolta. Tinerii-turci au refuzat această din urmă condiție și pretind formarea din nou a unui cabinet Hilmi pașa și deplină libertate de acțiune și pedepsirea celor vinovați.

Berlin, 23 Aprilie. „Vossische Zeitung“ află din Constantinopol, că în vederea Selamlăcului de azi, Sultanul va abdica spre a înlesni proclamarea priuțului Reșad-Effendi.

Salonic, 23 Aprilie. O mie cincisute de albanezi au năvalit în Monastir, unde au comis infiorătoare omoruri. Au atacat o cazarmă, au omorât pe un colonel și șase ofițeri. După aceea au pus stăpânirea pe oras. Valiul a fugit. Consulatele toate gem de refugiați. Junii turci au trimis de urgență, din trupele destinate pentru Constantinople, voluntari la Monastir, unde primarul, un june turca fost omorât de albanezii bigoți. Mișcarea anti-revoluționară a albanezilor fanatici se întinde acum și asupra Serbiei vechi și a Macedoniei de Nord. Opt sute de albanezi domina orașu Ipek și împrejurimile. În Baikandelen junii turci au fost de asemenea atacați. Trei sute de femei creștine au fugit la Usküb. Junii turci au trimis două regimente de infanterie într-acolo.

Constantinopol, 23 Aprilie. După depeșile consulare, populația din Damasc și alte localități s'a mai liniștit în urma influenței depuse de către autoritățile civile și militare. Aceste depeși consulare socotesc la 15,000 numărul victimelor armene din vilae-teul Adana. Sunt o mulțime de sate complet distruse. Autoritățile vilae-tului, spre a se justifica în fața Europei cer dela mitropolitul armean din Adana o declarație după care mișcarea revoluționară armeană ar fi provocat măcelul armenilor; altfel, ele amenință că vor nimici pe toți supraviețuitorii armeni.

Glume.

La școală.

Institutorul: Să ne inchipuim că ai 10 mere, 15 prune și 2 pepeni. Dacă mă-nânci jumătate ce o să mai ai?

Eleul: Durere de burtă..

*

Prieteni.

— Așa dar ai pus mâna pe parale. Imprumută-mă și pe mine cu o bancnotă de 20 coroane.

— Imposibil amice, n'am de cât piese de cinci coroane.

*

La tribunal.

— Prevenitule, ești insurat?

— Nu, d-le president.

— Atât mai bine pentru nevasta d-tale!

Diverse.

Garderoba Impăratului Wilhelm II. După spusele marelui ziar italian »Corriere dela Sera« întreaga garderobă a lui Wilhelm II al Germaniei, se poate evalua la suma de două milioane de mărci. Cifra aceasta nu poate să mai pară însă tocmai așa de extraordinară, dacă ne gândim că afară de hainele civile, Wilhelm II-lea trebuie să aibă tot atâtea uniforme câte regimente și câte corpuri speciale de armată se află în Germania. Afară de acestea el mai trebuie să aibă și uniforme regimenter streine, care se află sub comanda lui. Această colosală garderobă ocupă o mulțime de odăi, și un personal de peste 40 de oameni este însărcinat cu îngrijirea și supraveghierea ei.

Acelaș ziar pentru a da o probă de puterea de voință a suveranului german, spune că Wilhelm II, până mai acum câtva timp nu se putea urca într'o barcă, fără să nu fie apucat imediat de răul de mare. Într'o zi a luat hotărârea de a birui cu orice preț indispoziția organică pe care o simțea când se afla pe apă, făcând lungi plimbări cu vaporul tocmai atunci când timpul era mai furtunos.

Cura a fost lungă și obositoare, totuși Wilhelm II a eșit învingător.

Bibliografie.

— »Ciprian Porumbescu, icoane din frământările unui suflet de artist.« De Dr. Valeriu Branișce. Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor responsabil: Victor Branișce

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Aducem la cunoștința On. public,
că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 st. 1/2 litru — fil.
Borpatak	„ 12 „ „ „
Marild	„ 16 „ „ „
Borhegy	„ 16 „ „ „
Buross	„ 16 „ „ „
Előpatak	„ 16 „ „ „

Fehérkő	„ 16 „ „ 14 „
Felsőrákos Mária	„ 16 „ „ 14 „
Kászón Salutaris	1 litru 16 fil. 1/2 litru 14 fil.
Horgász	„ 16 „ „ 14 „
Repati	„ 16 „ „ 14 „

Borszék	„ 28 „ „ 22 „
Sztojka	„ 28 „ „ 22 „
Boholt	„ 26 „ „ 22 „
Hargitta	„ 26 „ „ 22 „
Székely-Selters	„ 26 „ „ 22 „

La cumpărarea de 25 sticle oferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public
Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,85—150)

Banca Națională a României.

situațiune sumară.

1908		1909	
5 Aprilie	Acti v:	28 Martie	4 Aprilie
30 931,755	92396758 Reser. metal. aur 88274123	120 018,152	18.365,415
1.826,670	38535000 " Trate aur 30091292	1.271,484	1.402,930
67 595,104	Argint și diverse monede .	53.068,971	52 172 062
7.600,400	Portofoliu Român și străin.	28 741,007	28 753,667
16 759,686	*Impr. contra efec. publice 12193600		
11 999,924	" " " in cont-corent 16560067	11.999,924	11.999 924
15 638,508	Fonduri publice	15 296,433	15.296.433
3.238,12	Efectele fondului de rezervă	3 177,121	3 177,121
5.935,393	Efect. fond. de amort. mob și mater.	5.972,018	5 972,018
684 898	Imobile	704 434	704 434
499.022	Mobilier și Mașini de Imprimerie	513,839	529,755
104 440,129	Cheltueli de Administrațiune	103.621,210	103 497 210
13.786,400	Depozite libere .	21.431,960	28 298 123
25.645 893	Conturi curente	31 523 537	27.750 057
406 581,996	Conturi de valori .	397.340 040	397 919,149
	P a s i v:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
24 609,781	Fond de rezervă	26.414,884	26 414 884
3 634 520	Fondul amortis. imob. și material	3.833,778	3 893,778
260.895,980	Bilete de Bancă în circulațiune .	250.411,900	251.033 670
1.001,5 6	D. bănzi și beneficii diverse	998,268	1.079,607
104 440 129	Depozite de retras	103 621,210	103 497 210
406 581,996	Scomptul 5%	397.340 040	397.919 149
	* Dobânda 5 1/2%		

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Aprilie n. 1909

Renta ung. de aur 4%	111 55
Renta de corone ung. 4%	92 50
Impr. câ. fer. ung. în aur 3 1/2%	82 80
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	3 30
Bonuri rurale croate-slavone	93 50
Impr. ung. cu premii	196 50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	142 25
Renta de hârtie austr. 4 1/10	95 30
Renta de argint austr. 4 1/10	95 25
Renta de aur austr. 4%	1 6 45
Renta de corone austr. 4%	95 30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85 50
Losuri din 1860	155 -
Acții de-ale Băncii ung. de credit	736 25
Acții de-ale Băncii austr. de credit	623 75
Acții de-ale Băncii austro-ung.	1779 -
Napoleondori.	905
Mărci imperiale germane	117.02 1/2
London vista	239 57
Paris vista	95 20
Note italiene.	94 60

Cursul pietei Brașov

Din 23 Aprilie n. 1909

Bancnote rom. Cump. 18.90	Vënd.	18 96
Argint român	"	18 70
Lire turcesci	"	21 40
Sers. fonc. Albine 5%	100.--	101.--
Rente Rusesci	"	2 51
Napoleondori.	"	19.04
Galbeni	"	11.20
Mărci germane	"	117.--

N. GRĂDINAR,

BRAȘOV, Strada neagră Nr. 1.

Recomandă:

Cafea prăjită, Klgr. à Cor.	3-20
" " " " "	4--
" " " " "	4-80
Liqueruri fine. Rum. Jamaica. Iava.	
C.aba. Diferite soiuri de Cognac	
în buteli. și tot felul de mărfuri	
de băcănle.	

AVIS.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. Public că vând

VINUL RISLING

din ville proprii cu prețurile următoare:

VIN NOU dela 1 litru—50 litri à 40 cr.

" " " 50 litri în sus " 37 "

VIN VECHIU " 1 litru—50 litri " 45 "

" " " 50 litri în sus " 43 "

Se capătă în prăvălia D-ilor Káracsny Kis M. și Velts, la „Crucea roșie”, Strada Vămii Nr. 4.

Cu toată stima

Velts György.

572,1—12.

OOOOO

INVENȚII

patentate, utilizate. mărci depuse pentru toate statele.

Pataky Vilmos.

procuror jurat de patente, Budapest IV. Eskü-út 3. Telefon 89, 22.

Birouri proprii de patente în străinătate:

Berlin, W. Leipzigerstrasse 112.

Paris 18 Rue Lafayette.

Amsterdam, Raizersgracht 209.

(5574—6.)

ANUNCIURI

(inserțiunii și recl.)

sunt a se adresa subscrierilor administrațiunii. în cazul publicării unui anunțu mai mult se odată se face cu plăcere care grece cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Admi istr. „Gazetei Transilv.”

Cumpărați losuri de clasă numai din colectura principală

JULIUS FRIEDE & Co.,

BRAȘOV, Stada Vămii Nr. 36.

SIBIU, Strada Cisnădiei Nr. 1.

care în scurt timp dela înființare a plătit clienților multe câștiguri mari, între cari **K 20,000** cu losul Nr. 35569

În scurt timp începe a XXIV-a loterie de clasă, cu câștiguri de suma colosală

Patrusprezece milioane 459,000 coroane

la sortiri în 6 luni. Câștigul principal în caz favorabil este de

UN MILION DE COROANE,

Special 1 premiu de 60,000 cor. precum și câștiguri de 400,000, 200,000; 2 à 100,000, 90,000; 2 à 80,000, 70,000; 2 à 600,000 etc. etc.

110,000 losuri

55,000 câștiguri

asa, că tot al doilea los iese cu câștig.

Prețul la clasa primă: 1/8 los cor. 1 50 1/4 los cor. 3-- 1/2 los cor. 6-- 1/1 los cor. 12--

Trimitem fără a fi provocați clienților noștri listele oficiale de sortire, și plătim câștiguri cât de mari.

Planuri de joc oficioase, precum și mandate postale pentru plată fără spese trimitem la dorință gratis și franco.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 23 Aprilie 1909.

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor	ti.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos.	22	—
"	Grâu mijlociu .	21	—
"	Grâu mai slab .	20	—
"	Grâu amestecat .	16	—
"	Săcară frumoasă .	14	—
"	Săcară mijlocie .	13	—
"	Orz frumos .	10	—
"	Orz mijlociu .	9	—
"	Ovės frumos .	7	50
"	Ovės mijlociu .	7	—
"	Cucuruz .	11	—
"	Mălaiu (meiu) .	11	—
"	Mazăre .	20	—
"	Lințe .	28	—
"	Fasole .	12	—
"	Sămēnță de in .	20	—
"	Sămēnță de cânepă .	18	—
"	Cartofi .	3	6
"	Măzărice .	—	—
1 kilă	Carne de vită .	1	08
"	Carne de porc .	1	28
"	Carne de berbec .	—	—
100 kil	Său de vită prospēt .	40	—
"	Său de vită topit	62	—

Un frazelar Român

din Transilvania

care dorește să-și deschidă o frazelerie în un oraș comercial din România roagă pe proprietarii de case care ar dori a da cu chirie o prăvălie cu încăperile de lipsă pentru frazelerie a se adresa pentru informațiuni la Administrația „Gazetei Transilvaniei” în Brașov. (570,1--3.)

OOOOO

GEORGE BUCĂ

croitor bărbătesc,

Brașov, Strada Orfanilor Nr. 7.

Confecționează:

Costume moderne.

Fason elegant.

Depozit de

Stofe veritabile englezești.

Ne mai pomenit de ieftin!

Din cauza desfacerei prăvăliei de încălțăminte vënd

cu prețuri de tot ieftine, atrăgând atențiunea

Onor. Public, că numai până la expirarea contractului 29 Sept. a. c. poate profita de această ocaziune rară.

Stelagele prăvăliei și aranjamentele de Nickel din Auslag încă sunt de vëndare.

Ioan D. Avrigeanu,

magazin de încălțăminte,

Brașov, Strada Porții Nr. 8.

(556,10--10.)

În fie-care zi se află: Krenwürstel proaspeți. — Șuncă excelentă. — Cestite de porc, fierte și nefierte. — Cele mai fine cărnuri afumate,

la

KAMNER & JIRKOFSKY,

fabricanți de cărnățarie, Brașov, Têrgul Inului No. 2.

Spedițiuni cu poșta în fie-care zi.